AVİM Yorum • No: 2018 / 22 • Mart 2018

TÜRKİYE'NİN F-35 PROGRAMINA KATILIMINA KARŞI ERMENİ VE YUNAN AMERİKALILARIN ORTAK KARALAMA KAMPANYASI

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Amerika Ermeni Milli Komitesi (ANCA) ile Eski Yunan Amerikan Liderliği Konseyi (HALC), web sitelerinde ve Facebook adreslerinde, ABD Senatörlerinin planlamış oldukları ABD marka F-35 hayalet uçaklarının Türkiyeye satışını engellemeye yönelik ortak bir kampanya başlattıklarını duyurdular.[1] Bir Uyarı yayımlayarak, binlerce kişiyi senatörlere e-posta atarak F-35lerin Türkiyeye satışına engel olmaya davet ettiler. Bu Uyarılarında, söz konusu duruma Senatörlüğün dikkatini çekmenin en iyi yolunun, telefon çağrıları olduğunu vurguladılar.

F-35 Şimşek II Lockheed Martin web sitesinde duyurulduğu üzere, Türkiye, 25 yılı aşkın bir süredir, özellikle de F-16 Şahin hava aracı konusunda Lockheed Martin ile işbirliği yapmış ve Müşterek Taarruz Uçağı Programının Sistem Geliştirme ve Gösterim aşamasında F-35 Şimşek II programına dahil olduğunda da bu işbirliğini devam ettirmiştir. Bir program ortağı olarak Türk sanayilerinin, programın sürekliliği açısından gerekli küresel F-35 filosu için uygun birer tedarikçi olabileceğine kanaat getirilmiştir. Bu bağlamda, Türk şirketlerine yönelik F-35 sanayi fırsatlarının toplamda 12 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.[2]

Bu katılım şemasında Aselsan, Roketsan, Havelsan ve Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) gibi Türkiyenin önde gelen savunma sektörü şirketleri yer almaktadır. Bunların yanı sıra, özel sektör şirketleri de mevcuttur. F-35 programına ilişkin Türkiyenin payına düşen iş bölümü girdileri arasında merkezi uçak gövdesi, kablo sistemleri, uçak içi elektroniği ve Roketsan Uzun Menzilli Füze (SOM-J) de dahil olmak üzere uzun menzilli karadan-havaya cephaneleri içeren havacılık yapıları yer almaktadır.[3] Türk Havacılık ve Uzay Sanayiinin 12 Temmuz 2017 tarihinde ilk Türk JSF/F-35 Şimşek II hava aracının üretiminde kullanılacak ilk merkezi uçak gövdesini teslim ettiği bildirilmiştir. Ayrıca, Türkiyenin 2019 yılında ilk Lockheed Martin F-35 hava aracını teslim almayı öngördüğü de duyurulmuştur.[4]

Yukarıda bahsi geçen bilgiler, Türkiyenin F-35 programı içerisindeki rolünün basit bir edinimin ötesinde olduğunu gözler önüne sermektedir. Türkiye, F-35 üretiminde bir program ortağıdır. Türkiye ayrıca, ABD ve Avrupa savunma sistemlerinin en büyük tüketicilerinden biri olan Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütünün de güçlü bir üyesidir. Savunma cihazlarının Türkiyeye satışına yönelik getirilecek açık veya üstü kapalı

kısıtlamalar, öncelikle NATOnu toplu savunma ihtiyaçlarına karşı tam bir aykırılık teşkil edecektir. Toplu savunmanın anlamı, bir NATO üyesine saldırı olduğunda, tüm NATO üyelerinin bu saldırıya uğramış olacağı anlamına gelir. Örneğin, 9.11.2011 tarihinde teröristler ABDye saldırdığında, diğer tüm NATO üyeleri de, sanki kendileri saldırıya uğramış gibi ABDnin yanında yer almışlardır. ABD yıllarca, kendi savunmalarına daha fazla para ve emek harcamaları için Avrupa ülkelerini teşvik etmiştir. Oysa bu yaklaşımdan taban tabana zıt olacak şekilde birçok durumda Türkiyenin ABD gibi işbirlikçilerinden yetkin savunma sistemleri satın alması engellenmiştir. Bu yanlı tutum neticesinde Türkiye, S-400 gibi gelişmiş hava savunma sistemlerini diğer kaynaklardan temin etme yoluna gitmiştir. Bu günlerde ABDnin Türk düşmanlığına ilişkin başka örneklere de tanıklık etmekteyiz. Türkiyeye yönelik yayımlanan Uyarı niteliğindeki çağrılarla, Türkiyeye F-35 satışının önüne geçilmek istenmektedir. Bu çağrılar ayın en talihsiz çağrısı ödülünü almaya adaydır. Bu karalama kampanyasının tam ortasında ABDnin vatandaşlarının karşısına çıkıp önce Amerika mı yoksa etnik kökenleri mi diye sormasının vakti gelmiştir.

[1] Greek and Armenian Americans Press U.S. Senators to Block F-35 Sale to Turkey (Armenian National Committee of America, 08 Şubat 2018), https://anca.org/press-release/greek-armenian-americans-press-u-s-senators-block-f-35-sale-turkey/; Hellenic Leaders, Hellenic American Leadership Council, 22 Şubat 2018, https://tr-tr.facebook.com/HellenicLeaders/.

[2] Industrial Participation: Turkey, F-35 Lightening II, 22 Şubat 2018, https://www.f35.com/global/participation/turkey-industrial-participation.

[3] Bilal Khan, US officials contemplating Turkeys F-35 involvement in light of S-400, *Quwa* , 21 Kasım 2017, https://quwa.org/2017/11/21/us-officials-contemplating-turkeys-f-35-involvement-light-s-400/.

[4] Merkel Delivers Ultimatum to Erdogan Over Incirlik Airbase in Turkey, *Sputnik*, 25 Mayıs 2017, https://sputniknews.com/politics/201705251053979687-merkel-erdogan-incirlik-ultimatum/.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "TÜRKİYE'NİN F-35 PROGRAMINA KATILIMINA KARŞI ERMENİ VE YUNAN AMERİKALILARIN ORTAK KARALAMA KAMPANYASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 22. Mart 06. Erişim Kasım 08, 2026.

https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/TURKIYE-NIN-F-35-PROGRAMINA-KATILIMINA-KARSI-ERMENI-VE-YUNAN-AMERIKALILARIN-ORTAK-KARALAMA-KAMPANYASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır